

Barns boende 2023

Barn som bor hos båda föräldrarna, ena föräldern eller växelvis

Sveriges officiella
statistik

Barns boende 2023

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och
analys
Solna Strandväg 86, 171 54 Solna
010-479 4000

Förfrågningar Helena Rudander
010-479 41 24
barnulf@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Barns boende 2023. Barns levnadsförhållanden 2025:2.

ISSN: 1654-1707 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2024-LEBR2502_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Inledning

I denna rapport redovisas resultat från Undersökningarna av barns levnadsförhållanden (Barn-ULF). Undersökningen riktar sig till barn 12–18 år och syftar till att ge en bild av hur barn har det och hur de upplever sin vardag. Frågorna som ställs i undersökningen är inom områdena ekonomi, fritid, hushållssysslor, hälsa, relationer med föräldrar, skolan samt trygghet.

Från och med 2023 har Barn-ULF en ny design där insamlingsmetoden bytts från telefonintervjuer till att svara via webbformulär. Undersökningen är numera fristående med eget urval i stället för att tidigare ingå som en del i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Det finns flera fördelar med den nya undersökningen. En av dessa är att en fristående undersökning har underlättat implementeringen av en större urvalsstorlek eftersom urvalsdesignen bestäms oberoende av ULF. Den större urvalsstorleken har bidragit till att det blir fler observationer i undersökningen, vilket bland annat leder till ökade möjligheter att göra jämförelser mellan grupper.

Rapportens syfte

Syftet med den här rapporten är att ge en bild av hur barn 12–18 år bor och hur levnadsförhållandena kan se ut för barn som bor på olika sätt. Med barns boende menas här om de bor med båda sina föräldrar, den ena av dem eller växelvis lika mycket hos vardera föräldern. Ett mindre urval av indikatorer har gjorts som visar levnadsförhållanden inom områdena ekonomi, hälsa och relationer till föräldrarna. Bakgrunden till att just dessa områden valdes var att det inom dessa fanns störst skillnader när andelsvärden för olika indikatorer jämfördes mellan barnens boenden.

Rapportens upplägg

Rapporten inleds med en beskrivning av hur barnens boende hos sin/sina föräldrar fördelar sig. Därefter redovisas ett urval av indikatorer inom områdena ekonomi, hälsa och relationer till föräldrarna för barn som bor på olika sätt. Det bör beaktas att rapporten redovisar skillnader mellan barnen efter hur de bor, där det även kan finnas andra faktorer som skulle kunna ligga bakom dessa skillnader. I slutet av rapporten finns ett avsnitt med definitioner och förklaringar av statistiken.

Hur barnen bor

I undersökningen ställs en bakgrundsfråga i början om hur barnen bor, se fråga och svarsalternativ i avsnittet Definitioner. De flesta barnen har svarat att de bor med båda sina föräldrar i samma bostad. För de övriga barnen är det vanligast att bo helt hos sin mamma eller att bo växelvis hos föräldrarna, det vill säga ungefär lika mycket hos båda. De barn som inte bor med någon av sina föräldrar ingår inte i statistiken som redovisas. Det gäller till exempel barn som bor i familjehem, själv eller med annan vuxen.

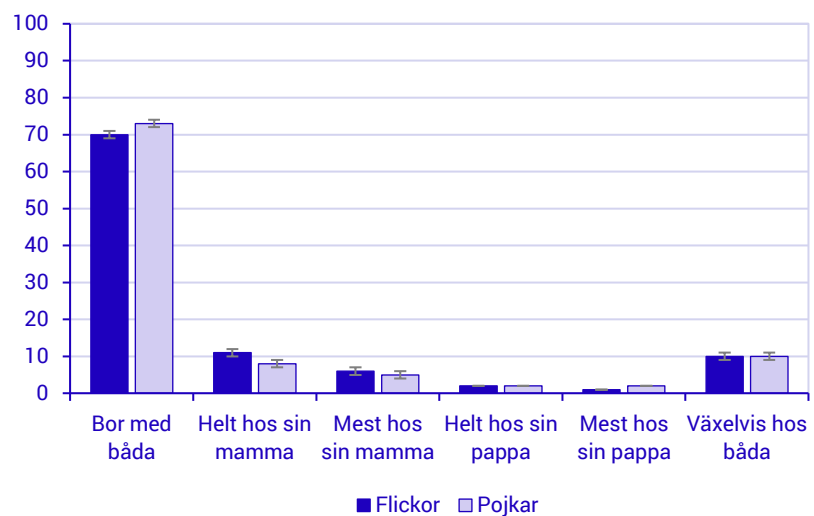
Boende för alla barn

Det är vanligast att barn bor med båda sina föräldrar i samma bostad, vilket 70 procent av barnen gör. Närmast därefter är det 10 procent som bor helt hos sin mamma och 10 procent som bor växelvis hos föräldrarna. Se mer i diagram 1.

Diagram 1. Vanligast att bo med båda sina föräldrar

Boende för barn. År 2023, barn 12–18 år.

Procent

Boende för de som inte bor med båda sina föräldrar

Det finns olika anledningar till att barn inte bor med båda sina föräldrar i samma bostad, där detta oftast beror på att föräldrarna har separerat men det kan även vara så att den andra föräldern har avlidit, eller flyttat utomlands.

Bland de barn som inte bor med båda sina föräldrar i samma hushåll är det 35 procent som bor växelvis hos föräldrarna (ungefär lika mycket hos båda).

Bland barn som bara bor hos en förälder är det vanligare att bo hos sin mamma än sin pappa, där 34 procent bor hela tiden hos sin mamma jämfört med 7 procent som bor helt hos sin pappa.

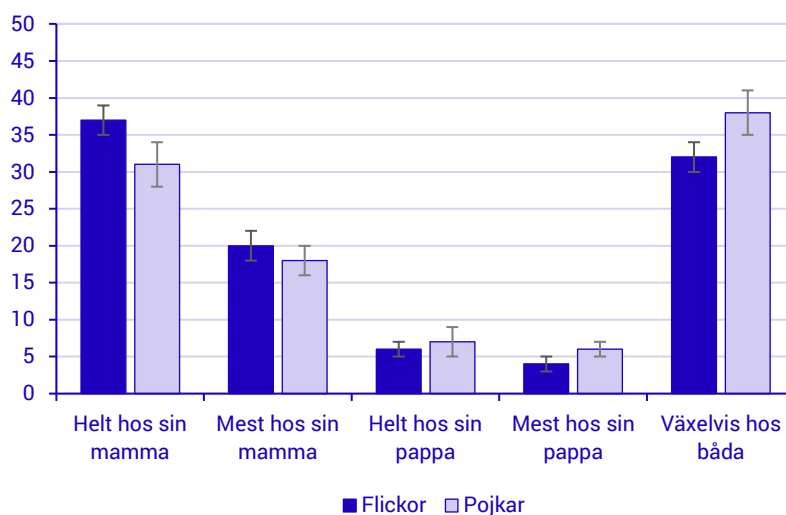
Det är en större andel pojkar än flickor som bor växelvis. Bland pojkarna bor 38 procent växelvis jämfört med 32 procent bland flickorna. Omvänt är det en större andel flickor än pojkar som bor hela tiden hos sin mamma, 37 procent jämfört med 31 procent bland pojkarna. För de övriga boendesituationerna är det ingen signifikant skillnad mellan pojkar och flickor, se diagram 2.

Diagram 2. Vanligare bland pojkar än flickor att bo växelvis

Boende för barn som inte bor med båda sina föräldrar i samma hushåll.

År 2023, barn 12–18 år.

Procent

Ekonomi

Ensamstående med barn har det generellt sett svårare med ekonomin än de föräldrar som är gifta/sambor¹. Barnen i Barn-ULF har angett hur de bor, det vill säga om de bor med båda föräldrarna eller en av dem, samt hur stor del av tiden. Därefter ställs inga fler frågor om boendet, vilket medför att i de fall barnet bor med sin ena förälder kan föräldern antingen vara ensamstående eller bo tillsammans med en partner. Oavsett detta pekar statistiken på att det bland barn som inte bor med båda sina föräldrar i samma bostad, är en högre andel som anger att de på grund av att det är för dyrt inte har kunnat köpa saker som kompisar har eller följa med kompisar på någon aktivitet.

Kostat för mycket att köpa det kompisar har

Bland barn som bor med båda sina föräldrar i samma bostad är det 26 procent som angett att det under senaste halvåret hänt att de på grund av för hög kostnad inte har kunnat köpa något som de vill ha och som många andra i samma ålder har. Bland de barn som bor med en av föräldrarna eller växelvis är det fler som upplevt detta, fyra av tio barn.

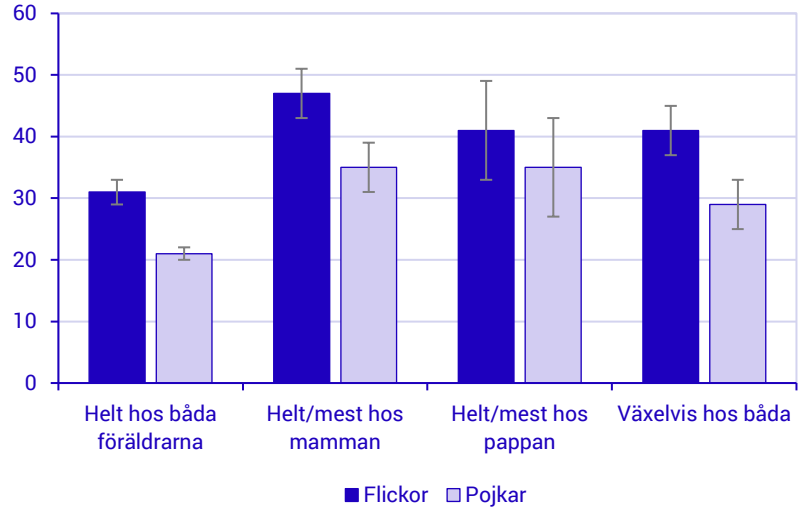
En högre andel flickor än pojkar har angett att de inte har råd att köpa något de vill ha och som andra i samma ålder har. Bland de som bor med båda sina föräldrar är det tre av tio flickor som råkat ut för detta och bland pojkar två av tio. Även bland övriga boendeförhållanden är det högre andel bland flickor än bland pojkar, med undantag för de barn som bor med sin pappa. Se mer i diagram 3.

¹ Exempel på statistik som visar detta är Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF), SCB. I denna undersökning ingår personer 16 år och äldre.

Diagram 3. Vanligare att flickor inte har råd att köpa något de vill ha

Har under det senaste halvåret inte kunnat köpa något jag vill ha och som andra i min ålder har, för att det kostade för mycket. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Procent

Kostat för mycket att följa med kompisar

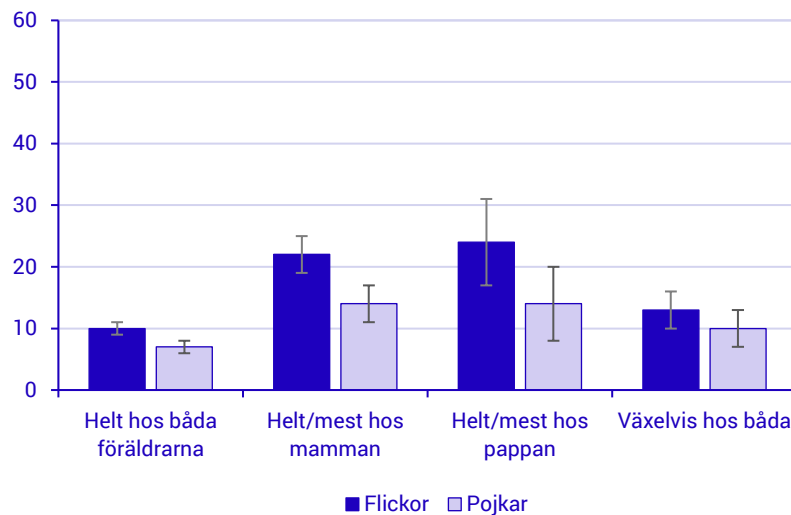
I Barn-ULF ställs även en fråga om det under senaste halvåret har hänt att den svarande inte kunnat följa med sina kompisar på något för att det kostade för mycket. Bland barn som bor med båda sina föräldrar är det 9 procent som svarat att detta har hänt. Bland dem som bor helt/mest hos sin mamma alternativt sin pappa ligger andelen på 18 procent för respektive grupp. Motsvarande andel för de barn som bor växelvis är 12 procent, vilket endast är en statistiskt signifikant skillnad vid jämförelse mot de som bor helt/mest hos sin mamma.

Det är fler flickor än pojkar som inte haft råd att följa med sina kompisar på något bland de som bor med båda föräldrarna och bland de som bor med sin mamma. För övriga boendeformer är det inte någon signifikant skillnad mellan könen.

Diagram 4. Vanligare bland flickor att inte kunna följa med kompisar

Har inte kunnat följa med kompisar på något för att det kostade för mycket. Senaste halvåret. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Procent

För de resterande ekonomifrågorna i undersökningen finns det inte några större skillnader mellan barnen sett till boendeform. Dessa frågor gäller tillgång till eget rum, ha egen dator, få fram 200 kronor om man till exempel vill gå på bio (antingen ha själv eller få från föräldrarna) och om man har sommarjobbat senaste sommaren. De flesta har svarat ja på dessa frågor och när det gäller att sommarjobba är det ungefär tre av tio som gjort detta.

Hälsa

I undersökningen får barnen även svara på frågor om hälsa, till exempel om hur man mår, hur nöjd man är med sig själv, hur ofta man har huvudvärk eller svårt att sova. Vid översyn av dessa frågor i Barn-ULF visar statistiken att det i de flesta fallen är barnen som bor med båda sina föräldrar i samma bostad som har de mest positiva svaren.

Barn som mår bra och är nöjda med sig själva

Den första frågan som rör barnens hälsa handlar om hur de mår, där 89 procent av barnen som bor med båda sina föräldrar har svarat att de mår ganska eller mycket bra. Bland de barn som bor helt/mest med sin mamma respektive pappa är motsvarande andel 80 procent i båda grupperna. För dem som bor växelvis hos sin mamma och pappa är andelen som mår ganska eller mycket bra 85 procent, vilket endast är en signifikant skillnad när jämförelse görs med de 89 procent som bor med båda föräldrarna.

Det är en högre andel av pojkarna som känner att de mår ganska bra eller mycket bra när flickor och pojkar jämförs inom respektive boendeform. Som exempel kan nämnas att bland de som bor med båda föräldrarna är det 94 procent av pojkarna som mår ganska bra eller mycket bra, jämfört med 83 procent bland flickorna.

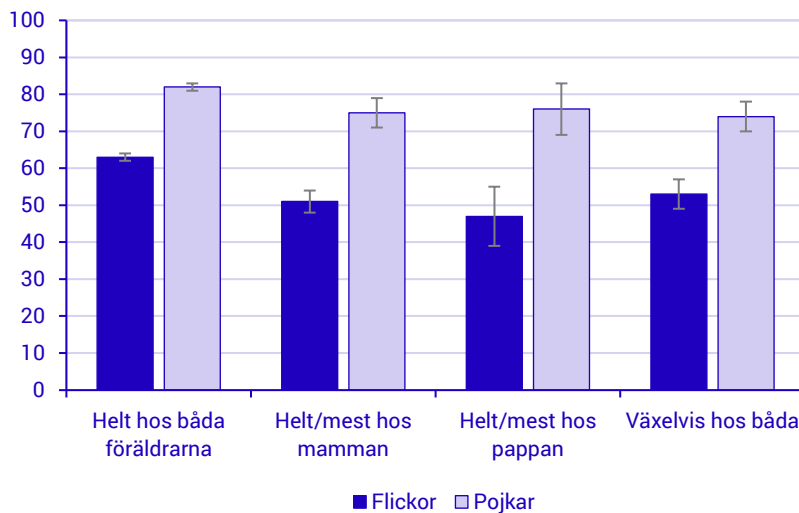
En annan fråga som ställs är hur ofta barnet känner sig nöjt med sig själv. Här är det 73 procent av dem som bor med båda föräldrarna som ofta/för det mesta känner sig nöjd med sig själv. För barn som bor helt/mest hos en förälder eller som bor växelvis är motsvarande andel drygt 60 procent.

Det är vanligare att pojkar än flickor känner sig nöjda med sig själva. Bland pojkarna som bor med båda sina föräldrar är det 82 procent som ganska ofta/för det mesta är nöjd med sig själv, jämfört med 63 procent bland flickorna. Se mer i diagram 5.

Diagram 5. Vanligare bland pojkar än flickor att vara nöjd med sig själv

Är ganska ofta eller för det mesta nöjd med sig själv. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Procent

Barn som känner sig ledsna eller nere

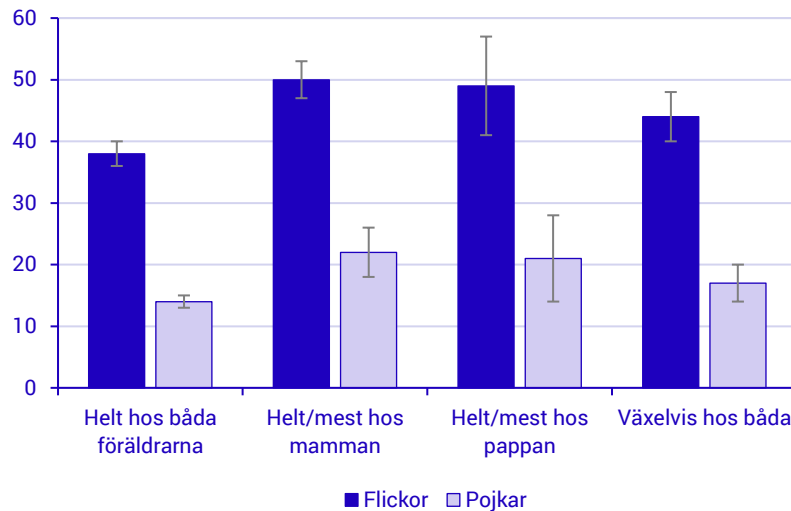
En annan hälsofråga gäller hur ofta barnen känner sig ledsna eller nere. 25 procent av barnen som bor med båda föräldrarna har svarat att de ganska ofta eller för det mesta känner sig ledsna eller nere. Andelen är högre bland de barn som inte bor med båda föräldrarna i samma bostad – 37 procent bland de som bor helt/mest hos sin mamma, 34 procent bland de som bor helt/mest hos sin pappa och 30 procent för de som bor växelvis.

Det är en högre andel flickor än pojkar som ofta/för det mesta känner sig ledsna eller nere. Högst andel är det bland flickor som helt/mest bor med ena föräldern, där andelen är 50 procent. Motsvarande andel bland pojkar är drygt 20 procent. Se mer i diagram 6.

Diagram 6. Flickor känner sig betydligt oftare ledsna eller nere än pojkar

Är ganska ofta eller för det mesta ledsen eller nere. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Procent

Liknande resultat för övriga hälsofrågor

Det ställs ett flertal frågor om hälsa i undersökningen där mönstret liknar det som har redovisats i föregående avsnitt; barn som bor med båda sina föräldrar i samma bostad tenderar att må bättre än de som inte gör detta samt att pojkarna känner att de mår bättre än vad flickorna gör. En notering här är att det även kan finnas flera andra faktorer som påverkar barnets hälsa än barnets boende.

Exempel på andra hälsofrågor är om barnen har svårt för att sitta still och koncentrera sig, om de brukar känna sig spända eller nervösa, hur ofta de har huvudvärk, om de har känt sig stressade samt om de har hoppat över frukost eller lunch.

Relationer till föräldrarna

Relationen barnen har till sina föräldrar är viktig, vilket bland annat nämns av Rädda Barnen². De skriver även att en god relation till föräldrarna ger förutsättningar för att lösa svåra utmaningar och minskar risken för onödiga konflikter mellan barnen och deras föräldrar. Statistik från Barn-ULF visar att de flesta av barnen kommer ganska bra eller mycket bra överens med sin mamma och pappa.

Att komma överens med sina föräldrar

De flesta barnen kommer ganska bra eller mycket bra överens med sin mamma respektive pappa. För de som bor hos båda sina föräldrar eller växelvis hos dem är det nio av tio som gör detta.

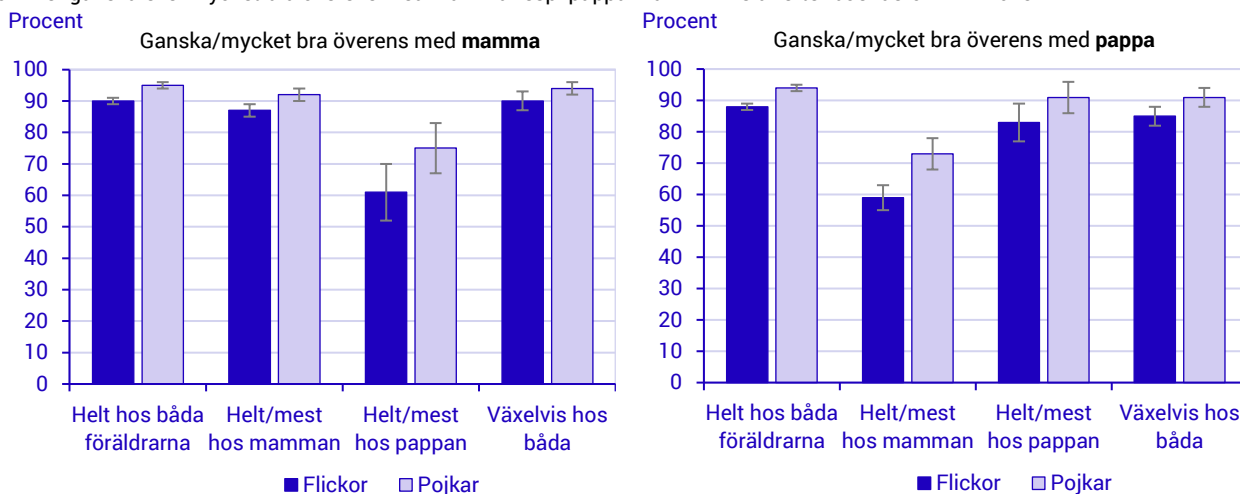
De barn som bor helt/mest hos en förälder kommer bättre överens med den förälder som de huvudsakligen bor hos. Här är det nio av tio barn som kommer ganska bra/mycket bra överens med den förälder som de huvudsakligen bor med, där motsvarande andel är runt 65 procent för den förälder de inte bor med.

Vid jämförelse av kön är det en högre andel pojkar än flickor som kommer överens med sin mamma respektive pappa bland de som bor med båda föräldrarna eller mest/hela tiden hos sin mamma. Här är det 95 procent av pojkarna kommer ganska bra/mycket bra överens med sin mamma respektive sin pappa. Motsvarande andel för flickor är 90 procent. Se mer i diagram 7.

² Exempel som visar detta är uppgifter från Rädda barnen:
[Så stärker du relationen till dina barn](#) [hämtad 2025-02-03]

Diagram 7. Vanligare bland pojkar än flickor att komma överens med sina föräldrar

Kommer ganska eller mycket bra överens med mamma resp. pappa. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Föräldrar som ofta har tid att prata

I undersökningen får barnen också svara på en fråga om deras mamma respektive pappa brukar ha tid för dem när de vill prata eller göra något.

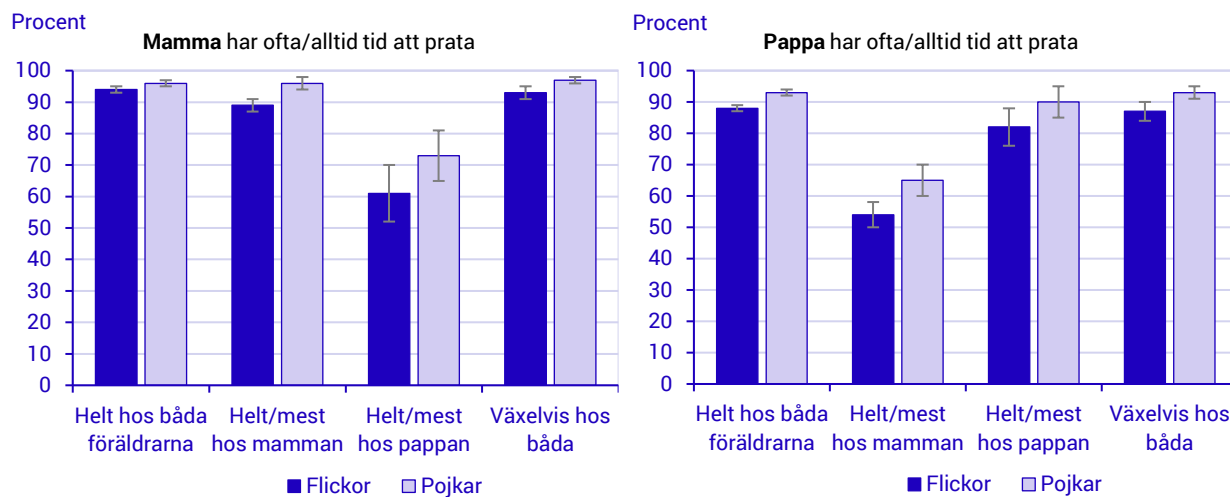
För de barn som bor helt hos båda föräldrarna är det något fler som svarat att deras mamma ofta/alltid har tid för dem när de vill prata eller göra något än deras pappa. 95 procent har svarat att mamman har denna tid och motsvarande andel för pappan är 91 procent. Motsvarande andelar gäller även bland barn som bor växelvis.

För de barn som bor helt eller mest hos en förälder är det vanligare att den förälder som de huvudsakligen bor hos har tid för att prata eller göra något. Bland dem som bor helt/mest hos sin mamma är det 92 procent som svarat att mamman ofta/alltid har tid för att prata och göra saker medan motsvarande andel för pappan är 59 procent. För de som bor helt/mest hos sin pappa är det 86 procent av barnen som uppger att deras pappa har tid att prata och göra saker medan motsvarande andel för mamman är 68 procent.

Den största skillnaden mellan pojkar och flickor är bland dem som bor helt/mest hos sin mamma. Här är det 96 procent bland pojkarna som angett att mamman ofta/alltid har tid att prata jämfört med 89 procent bland flickorna. För motsvarande fråga om pappan är det här 65 procent bland pojkarna som svarar att han ofta/alltid har tid och 59 procent bland flickorna. För övriga boenden är det är det lägre skillnader, vilka inte alltid är signifikanta. Se mer i diagram 8.

Diagram 8. Vanligare att pojkar än flickor upplever att deras föräldrar har tid att prata

Mamma resp. pappa har ofta/alltid tid med mig när jag vill prata eller göra något. Barn 12–18 år efter boendeform. År 2023.

Definitioner

Barnen som ingår i statistiken är 12–18 år.

Vid redovisning efter barnens boende ingår de barn som bor med minst en av sina föräldrar, vilket 99 procent av svarande barn gör. De barn som därmed inte ingår kan till exempel vara de som bor i familjehem, själv eller med annan vuxen.

Redovisningsgrupp

Redovisningen av hur barnen bor grundas på följande fråga som ställs i början av formuläret:

”Alla familjer är olika, en del bor med två föräldrar, en del bara med en och ibland bor man med två familjer. Vi skulle vilja veta hur det ser ut för dig. **Hur bor du?**”

Svarsalternativ:

- Med båda föräldrarna (i samma bostad)
- Ungefär lika mycket hos båda
- Bor mest hos mamma
- Bor mest hos pappa
- Bor bara hos mamma
- Bor bara hos pappa
- Bor på annat sätt (till exempel familjehem, själv eller med annan vuxen)

Indikatorer

De indikatorer som redovisas i rapporten baseras på de frågor i formuläret som anges nedan.

Kostat för mycket att köpa det som kompisar har

”Under det senaste halvåret, har det då hänt att du inte kunnat köpa något som du vill ha, och som många andra i din ålder har, för att det kostade för mycket?”

”Hur ofta har det hänt att du inte kunnat köpa något andra i din ålder har, för att det kostade för mycket?

Tänk på det senaste halvåret.”

De som svarat Ja på första frågan och en eller flera gånger på andra.

Kostat för mycket att följa med kompisar

”Under det senaste halvåret, har det då hänt att du inte kunnat följa med dina kompisar på något för att det kostade för mycket?”

”Hur ofta har det hänt att du inte kunnat följa med dina kompisar på något för att det kostade för mycket?

Tänk på det senaste halvåret.”

De som svarat Ja på första frågan och en eller flera gånger på andra.

Mår ganska bra/mycket bra

”Om du tänker på din hälsa, hur tycker du att du mår?”

De som svarat ganska bra eller mycket bra.

Ofta/för det mesta nöjd med sig själv

”Hur ofta känner du dig nöjd med dig själv?”

De som svarat ganska ofta eller för det mesta.

Kommer överens med sin mamma respektive pappa

”Hur kommer du och din mamma överens?”

”Hur kommer du och din pappa överens?”

De som svarat ganska bra eller mycket bra på dessa frågor.

Mamman respektive pappan har tid när barnet vill prata

”Brukar din mamma ha tid för dig om du vill att ni ska prata eller göra något?”

”Brukar din pappa ha tid för dig om du vill att ni ska prata eller göra något?”

De som svarat Ja, ofta eller Ja, alltid.

Konfidensintervall

I diagrammen redovisas andelar och osäkerhetstal (felmarginaler) visas med de lodräta streck som finns i staplarna. De lodräta strecken visar storleken på det konfidensintervall (KI) som gäller för respektive stapel i diagrammet. Om KI överlappar varandra vid jämförelse av två staplar är skillnaderna inte statistiskt signifikanta. Konfidensgraden för KI är 95 procent, vilket innebär att sannolikheten för att det sanna värdet ingår inom KI är 95 procent.